

บันทึก (ฉบับที่ ๒)

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการขยายโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สร.๐๔๐๓/๑๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ ความว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕)ได้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหา เกี่ยวกับการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่กระทรวงอุตสาหกรรมหารือไปแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมยังมีข้อสงสัยและข้อขัดข้องในทางปฏิบัติบางประการ ดัง ปรากฏรายละเอียดในสำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก.๐๒๐๓/๙๑๘๔ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๔ และประสงค์ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหา เรื่องนี้โดยได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมด้วยแล้ว ปรากฏว่า กระทรวง อุตสาหกรรมใคร่ทราบว่

(๑) เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตขยายโรงงาน ได้ดำเนินการขยายโรงงานตามที่ได้รับ อนุญาตแล้วจะต้องมาขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายตามมาตรา ๑๒ แห่ง พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ อีกหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวง มอบหมายให้ออกใบอนุญาต จะได้สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานและเครื่องจักรในการ ประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายเพื่อความปลอดภัยต่อบุคคลและทรัพย์สิน

(๒) เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดให้ต้องออกใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานในส่วนที่ขยาย ฉะนั้นวิธีปฏิบัติในการอนุญาตตามมาตรา ๑๒ จะกระทำอย่างไร

(๓) เมื่อถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเดิมที่ได้รับเมื่อตั้งโรงงานเสร็จ สิ้นอายุลงเมื่อใด การขยายโรงงานนั้นย่อมสิ้นสุดลงพร้อมกันด้วยแล้ว การต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๗ จะคิดอัตราค่าธรรมเนียมโดยคำนวณจากกำลังเครื่องจักร ของใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเดิมรวมกับกำลังเครื่องจักรที่เพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือ เปลี่ยนแปลงให้มีกำลังแรงม้าเพิ่มขึ้นได้หรือไม่

เมื่อได้ทราบความประสงค์ของกระทรวงอุตสาหกรรมเช่นนี้ คณะกรรมการ กฤษฎีกาจึงมีความเห็นว่า

(๑) การขอขยายโรงงานนั้น มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง*(๑) แห่งพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ กำหนดไว้ว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต้องมาขอรับใบอนุญาต ขยายโรงงาน ส่วนวิธีการขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้

ขยายโรงงานมาตรา ๒๑ วรรคสอง^๑ กำหนดให้นำมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑

มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ฉะนั้นปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต จึงมีอำนาจที่จะสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานและเครื่องจักรให้ถูกต้อง ก็ให้อนุญาตตามคำขอ ถ้าไม่ถูกต้องก็ให้สั่งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้และเมื่อได้แก้ไขถูกต้องตามแผนผังและรายการที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว จึงจะอนุญาต

(๒) วิธีการอนุญาตให้ขยายโรงงานนั้น เนื่องจากกฎหมายกำหนดแต่เพียงว่าให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ฉะนั้น ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต จึงไม่ต้องออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายอีกครั้งหนึ่ง แต่อาจทำได้ด้วยวิธีเรียกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเดิมมารอกข้อความเพิ่มเติมให้ประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายได้ ตามแผนผังและรายการที่ขอขยายได้ตามมาตรา ๑๒^๒ เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้ว แต่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายอีกไม่ได้ เพราะไม่มีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่จะให้เรียกเก็บได้

(๓) สำหรับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๗^๓ ให้เรียกเก็บตาม (๓๓) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

การขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงานให้นำมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๑๒ เมื่อตั้งโรงงานเสร็จแล้วก่อนเปิดดำเนินงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งโรงงานเสร็จ

เมื่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานและเครื่องจักร ถ้าโรงงานหรือเครื่องจักรนั้นยังไม่ถูกต้องตามแผนผังและรายการที่ได้รับอนุญาตไว้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ถ้าระยะเวลาดังกล่าวไม่เพียงพอให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานขอขยายระยะเวลาต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตเพื่อสั่งขยายระยะเวลาให้ตามสมควร

ถ้าโรงงานและเครื่องจักรนั้นถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องตามแผนผังและรายการที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๑๗ การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อน เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ กล่าวคือ ในกรณีที่มีการขยายโรงงานก็ให้คิดค่าธรรมเนียมโดยคำนวณจากกำลังเครื่องจักรของใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเดิมรวมกับกำลังเครื่องจักรที่เพิ่มจำนวนเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงให้มีกำลังแรงม้าเพิ่มขึ้นตามใบอนุญาตให้ขยายโรงงานเข้าไปด้วยแล้วแต่จะอยู่ในลำดับใดตั้งแต่ (๑๗) ถึง (๓๑)

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๑๔